

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4937/2022
09.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Радославе Мађаров, Јелице Бојанић Керкез и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Тодоровић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 451/22 од 20.05.2022. године, у седници већа одржаној 09.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 451/22 од 20.05.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 451/22 од 20.05.2022. године у делу става првог изреке и пресуда Првог основног суда у Београду П1 623/20 од 03.11.2021. године у делу става првог изреке, тако што **СЕ ОДБИЈА** захтев којим је тужилац тражио накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због умањења животне активности у износу од 21.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 03.11.2021. године до исплате.

У преосталом делу ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 451/22 од 20.05.2022. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 623/20 од 03.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 820.000,00 динара, и то због претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 360.000,00 динара, због претрпљених душевних болова због наружености износ од 100.000,00 динара, због претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 160.000,00 динара, све са законском затезном каматом

почев од 03.11.2021. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужену да му на име накнаде нематеријалне штете исплати због претрпљених душевних болова због наружености износ од још 200.000,00 динара са законском затезном каматом од 03.11.2021. године као дана пресуђења до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 183.650,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 451/22 од 20.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе, везано за питање урачунавања исплаћених износа по основу колективног осигурања запослених од последица несрећног случаја у накнаду нематеријалне штете. Из тог разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је полицијски службеник и запослен је код тужене на радном месту помоћник вође дежурне службе у Полицијској управи ..., Полицијска станица Дана 08.09.2018. године, тужилац је повређен на радном месту, тако што је приликом интервенције задобио убодне ране ножем од стране непознатог лица, на левој подлактици, ближе лакту са задње стране. Повреда је пријављена надлежним органима тужене и призната као повреда на раду. Због задобијене повреде тужилац је дуго времена, у периоду од повређивања 08.09.2018. године све до 09.01.2020. године, био спречен за рад, односно био је на боловању и имао више операција и физикалну терапију. Вештачењем је утврђен степен, трајање и интензитет претрпљених физичких болова и страха и утврђено естетско оштећење средњег степена са наружењем које се огледа у ожиљцима на задњој страни леве подлактице, видљивим и ако се не обрати посебна пажња. На основу усаглашених налаза и мишљења вештака код тужиоца је дошло до умањења животне активности 12% по оба основа, јер овај проценат представља меру додатног напора оштећеног да оствари минимум неопходних активности дневног живота. Тужилац је решењем захтева за исплату накнаде из осигурања дана 17.10.2019. године, по основу осигурања запослених код тужене, примио износ од 21.000,00 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев делимично основан те су с позивом на одредбе члана 154, 173. и 174. и 200. Закона о облигационим односима и 164. Закона о раду, делимично усвојили тужбени захтев. По становишту судова тужилац је припадник службе безбедности запослен код тужене и бави се опасном делатношћу, а повреда, која је проузроковала тражену нематеријалну штету, настала је на раду, због чега постоји одговорност тужене у смислу наведених одредби. Одлучујући о висини накнаде штете по свим траженим видовима, сходно члану 200. ЗОО судови су одредили износе правичне накнаде, ценећи и извршену исплату по основу колективног осигурања, али су сматрали да она нема утицаја на висину накнаде.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су о праву тужиоца на накнаду нематеријалне штете проузроковане повредом на раду одлучили правилном применом материјалног права. Супротно наводима ревизије правилан је закључак нижестепених судова о основу одговорности тужене за тражену накнаду штете у смислу члана 164. Закона о раду и члана 173. и 174. Закона о облигационим односима, јер је настала штета у узрочној вези са процесом рада код тужене као послодавца, те околност да је тужиоцу штету причинило треће лице не доводи до искључења одговорности тужене за насталу штету. Правилно су досуђени и новчани износи на име накнаде штете за претрпљене физичке болове и страх, односно душевне болове због наружености.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда основани су наводи ревизије о урачунавању исплаћеног износа по основу колективног осигурања запослених од последица несрећног случаја у накнаду нематеријалне штете која је досуђена.

Нижестепени судови су досудили нематеријалну штету тужиоцу по свим видовима штете у износу који је досуђен ставом првим првостепене одлуке наводећи да су имали у виду да је тужиоцу по основу колективног осигурања исплаћен износ од 21.000,00 динара што по оцени ниожестепених судова не утиче на досуђену накнаду. Овакав закључак изражен у побијаној пресуди не може се прихватити као правилан.

Наиме, приликом одмеравања накнаде штете на име умањења животне активности, а с обзиром да је тужиоцу исплаћена накнада из колективног осигурања по основу инвалидитета, како то произлази из решења захтева који се налази у списима, то су били испуњени услови за примену одредбе члана 948. став 3. Закона о облигационим односима. Наиме, одредбом члана 948. став 2. Закона о облигационим односима, прописано је да право на накнаду од трећег лица одговорног за наступање осигураног случаја припада осигуранику, односно кориснику, независно од његовог права на осигурану своту, док је одредбом става 3. истог члана, прописано да се наведена одредба не односи на случај када је осигурање од последица несрећног случаја уговорено као осигурање од одговорности. Сходно цитираном, запослени нема право на накнаду штете од послодавца у делу у коме је остварио накнаду по основу колективног осигурања од последица несрећног случаја, због чега је Врховни касациони суд делимично усвојио ревизију тужене и преиначио пресуде нижестепених судова, тако што је одбио захтев за накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због умањења животне активности за износ од 21.000,00 динара – исплаћени износ по основу осигурања запослених.

Из напред наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке, а применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

Одлука о захтеву тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у четвртом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 1. и 2. ЗПП у вези са чланом 153. став 2. истог закона, имајући у виду делимичан успех тужене у поступку по овом ванредном правном леку.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић